

MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE

NEUROPSYCHIATRIA

1. Charakteristika špecializačného odboru

Neuropsychiatria je samostatný špecializačný odbor medicíny, ktorý sa zaoberá štúdiom, klasifikáciou, diagnostikou, liečbou, prevenciou, rehabilitáciou, prognózou a posudkovou činnosťou porúch a ochorení nervového systému. Dôraz sa kladie na ochorenia, u ktorých sa prelínajú neurologické aj psychiatrické príznaky.

2. Dĺžka špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium trvá najmenej 5 rokov.

3. Požiadavky na zaradenie do špecializačného štúdia

Odborná spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností v zdravotníckom povolání lekár.¹⁾

4. Obsah a rozsah špecializačného štúdia

A. Teoretické vedomosti

1. teoretické základy neuropsychiatrie: neuroanatómia a neurofyziológia, neurochémia, genetika,
2. psychologické témy v neuropsychiatrii: základy všeobecnej psychológie, klinická psychológia (vrátane základov psychodiagnostiky), základy vývinovej psychológie, neuropsychológia (vrátane neuropsychologických diagnostických metód),
3. sociálne aspekty neuropsychiatrie (vrátane sociálnej práce),
4. logopédia v neuropsychiatrii,
5. všeobecná psychopatológia: poruchy jednotlivých psychických funkcií a procesov (psychopatologická symptomatológia), psychopatologická syndromológia, klasifikácia duševných porúch,
6. neurologická symptomatológia a neurologická syndromológia, klasifikácia neurologických porúch a ochorení,

---

¹⁾ § 33 a 33a zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nariadenie vlády č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov.

7. všeobecná neuropsychofarmakológia a špeciálna neuropsychofarmakológia,
8. biologické metódy liečby v neuropsychiatrii,
9. prevencia v neuropsychiatrii,
10. rehabilitácia v neuropsychiatrii,
11. posudková činnosť v neuropsychiatrii (pracovná, súdnoznalecká),
12. psychiatrické a neurologické diagnosticko-kvalifikačné kategórie (etiopatogenéza, klinický obraz, epidemiológia, priebeh, liečba, rehabilitácia, prognóza, celkové vyústenie, pracovné posudzovanie a súdnoznalecké posudzovanie),
13. neuropsychiatricky relevantné syndrómy, poruchy a ochorenia (špeciálne zameranie na: autizmus a pervazívne poruchy vývinu, mentálna retardácia a vývinové nespôsobilosti, ADHD, agresivita, suicídiá, afektívne poruchy, schizofrénia, abúzus drog, závislosti, behaviorálne syndrómy v neurotoxikológii, chronický únavový syndróm, poruchy spánku, psychoterapeutické systémy (smery, školy, metódy), extrapyramídové ochorenia, metabolické, infekčné, nádorové a neurodegeneratívne ochorenia CNS, epilepsia, bolesti hlavy, chronická bolesť, traumatické poškodenie mozgu, cerebrovaskulárne ochorenia, neuropsychiatria v kontexte organizácie zdravotníckej starostlivosti,
14. medicínska etika (špeciálne so zameraním na odbor) a aktuálna zdravotnícka legislatíva,
15. výskumné metodiky, metódy a technológie v neuropsychiatrii, informovanosť o najnovších relevantných poznatkoch a výsledkoch výskumu v oblasti neuropsychiatrie alebo neurovied,
16. historický kontext neuropsychiatrickej problematiky,
17. vedenie zdravotnej dokumentácie,
18. vnútorné lekárstvo: základné interné vyšetrenie a jeho vyhodnotenie minimálne v tej miere, aká umožňuje urobiť odôvodnené rozhodnutia o potrebe špecializovaného vyšetrenia alebo liečby,
19. neurochirurgia: prehľad umožňujúci rozhodnúť o potrebe neurochirurgického vyšetrenia alebo liečby a zabezpečenie (ak si to stav pacienta vyžaduje) pooperačnej neuropsychiatrickej starostlivosti,
20. problematika urgentnej (emergentnej) neuropsychiatrie.

A.1 Špecifické témy

1. identifikácia násilia páchaného na deťati vo všetkých jeho formách, vrátane sexuálneho zneužívania dieťaťa a sexuálneho vykorisťovania dieťaťa, spolupráca s príslušnými štátnymi orgánmi,
2. identifikácia násilia páchaného na ženách a mužoch vo všetkých jeho formách, spolupráca s príslušnými štátnymi orgánmi,
3. identifikácia násilia páchaného na senioroch vo všetkých jeho formách, spolupráca s príslušnými štátnymi orgánmi,
4. problematika marginalizovaných rómskych komunít,
5. identifikácia rizík vývinových ťažkostí a odchýlky vo vývine dieťaťa.

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti A.1 absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu alebo certifikačného študijného programu, nemusí ich opakovane absolvovať.

A.2 Všeobecné témy

1. zdravotnícka legislatíva,
2. zdravotnícka etika,
3. systém verejného zdravotného poistenia,
4. systém sociálneho zabezpečenia a lekárska posudková činnosť,
5. práva pacienta, vrátane práv osôb so zdravotným postihnutím.

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti A.2 absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu, nemusí ich opakovane absolvovať.

B. Praktické zručnosti

B.1 Počet zdravotných výkonov

Zdravotný výkon	Počet	
	asistencia	samostatne
prijatie, vyšetrenie, liečenie a prepustenie pacientov s neurologickými ochoreniami	100	500
ambulantné neurologické vyšetrenie pacientov	50	50
lumbálne punkcie	10	40
elektrokonvulzívna terapia	10	10
zhodnotenie EEG záznamov	150	50
zhodnotenie evokovaných potenciálov záznamov	50	50
vedenie komunity	20	30
psychoterapeutická intervencia:		
• individuálna	20	10
• skupinová	20	10
terapeutická intervencia s rodinou	10	20
psychoedukácia	10	20
krízová intervencia	10	10

B.2 Rozsah povinnej odbornej zdravotníckej praxe

Pracovisko	Dĺžka
lôžkové neurolpsychiatrické oddelenie alebo neurologické oddelenie 23 mesiacov a psychiatrické oddelenie 23 mesiacov	46 mesiacov
školiace miesto pred špecializačnou skúškou na neuropsychiatrickej klinike vzdelávacej ustanovizne	3 mesiace
neurologická jednotka intenzívnej starostlivosti	1 mesiac
neurologická ambulancia	2 mesiace
psychiatrická ambulancia	2 mesiace
oddelenie alebo klinika neurochirurgie	1 mesiac

ambulancia neurorádiológie	1 mesiac
oddelenie alebo klinika vnútorného lekárstva	1 mesiac
neurofyziologické laboratórium	2,5 mesiaca
ultrasonografické (USG) laboratórium	0,5 mesiaca

C. Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov, vrátane osôb so zdravotným znevýhodnením, marginalizovaných rómskych komunít, ľudí bez domova, utečencov, migrantov a iných zraniteľných skupín, s ohľadom na ich špecifické potreby v komunikácii.

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti C. absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu alebo certifikačného študijného programu, v období kratšom ako 10 rokov, nemusí ich opakovane absolvovať.

5. Ukončenie špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred skúšobnou komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

6. Výstupné vedomosti a zručnosti

1. vykonávať štandardnú klinickú prax na neuropsychiatrickom oddelení a neuropsychiatrickej ambulancii a v pohotovostných službách,
2. uskutočniť prijímanie pacientov, odoberanie anamnézy, spracovanie dokumentácie, objektívne vyšetrenie,
3. posúdiť pomocné a laboratórne vyšetrenia,
4. stanoviť pracovnú diagnózu, vytvoriť diagnostický a terapeutický plán,
5. realizovať všeobecné diagnostické a terapeutické výkony – podávanie injekcií (i.v., i.m., sc.) a infúzií, odber venózneho krvi, transfúzia krvi a krvných derivátov, lumbálna punkcia, terapeutické obstreky, zavedenie nazogastrickej sondy, katetrizácia močového mechúra, kardio-pulmo-cerebrálna resuscitácia,
6. realizovať špecializované diagnostické a terapeutické výkony zahrnuté v minimálnom štandarde,
7. vyhodnocovať pomocné a laboratórne vyšetrenia, základné zhodnotenie EEG, evokovaných potenciálov, vykonať a vyhodnotiť EMG vyšetrenie a USG vyšetrenie mozgovej cirkulácie,
8. zhodnocovať röntgenové snímky chrbtice, angiografie mozgových ciev, CT a MR vyšetrení mozgu a miechy,
9. aplikovať hodnotiace škály postihnutia nervového systému.